

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 153. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 >
Negyedévre — — — — 6 >
Egy hóra — — — — 2 >
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, július 6.

Egy kissé sok . . .

Nagybecskerek, július 6.

(—s) Nagyon természetesnek tartjuk, hogy az ellenzéki lapok nem szokták dicsérni a kormányt s hogy annak minden ténykedését olyanképpen igyekeznek megvilágítani, hogy az a kormányra hátrányos legyen, de azért mindennek megvan a határa s minden alap nélkül valóságos hazaárulási rémháborúkat költeni a kormányelnök ellen enyhén szólva már — egy kissé sok.

Egy ellenzéki lap u. i. „fogják meg a kezét!” észkiáltással veri fel az uborka szezon esőndjét, fogják meg Széll Kálmán kezét, mert árulja a hazát, paktál a dákorománokkal, velük szerződést kötött 4) kerületre olyaténképpen, hogy a 40 dákoromán képviselő Széll Kálmán kormányát támogatja, a míg Széll a román érdekeket támogatja, a minek fejébe Széll Kálmán akadály nélkül beereszti őket a házba s ráadásul még a román nemzeti komitét is visszaállítja. No ilyen merészen zöld kacsát még keveset láttunk s nagyon megnyugtató lehet a kormány barátaira nézve, hogy ennél valamivel kevésbé merész gyanúsítás sokkal több lett volna, így azonban önmagát teszi az tönkre.

Mert ugyan ki hibetné el, teljesen eltekintve Széll Kálmán személyétől, hazafiságától és államférfiúi képességeitől, hogy bárki is annyit adjon valamely pártnak minden ok és ellenszolgálat nélkül?

Mert vajjon ellenérték lenne e a 40 kerületért, a magyar parlament egységének feladásaért s a román nemzeti komitét visszaállításáért, a mely okvetlenül hamarosan megbuktatna minden képzelhető kormányt — 40 kétes szabadelvű román voks?

Hiszen Széll Kálmánnak szinte sok is már a többsége s ha az új választáson a néppárt és a függetlenségi párt megszaporodva jönne is be a házba, még mindig nem kellene aggódnia a kormány pártjának.

Ok és kényszer nélkül pedig a

politikában eféle paktumok létre nem jönnek, de a dákorománokkal még a legnagyobb ok és kényszer mellett sem paktálnának a magyar kormányok, legkevésbé pedig Széll Kálmán.

Mert miről beszél az illető ujság arról, hogy 40 voksot ideig óráig a kormány saját politikájának céljaira felhasználva, azt utódjának hagyja veszedelmes örökségül, mint egy 40 tagu parlamenti dákoromán pártot. Ez Magyarországra nézve a vég kezdete lenne! Ilyen galád hazaárulással megvádolni Széll Kálmánt — rágalom, de egyszersmind annyira képtelen állítás is, hogy tulajdoképpen nem érdemes megcáfolni és foglalkozni vele.

Ha mégis tettük, oka annak, hogy az illető ujság a kormányparti szabadelvű svjtó mulasztása folytán szinte monopolizálja azt a kérdést, mely a magyar olvasóközönség szívéhez legközelebb áll — a magyarság kérdését, a nemzetiségi kérdésnek ugyyszólván nyilvántartását — és ezzel olyan fegyvert tart a kezében, mely veszedelmessé válhat.

A nemzetiségi kérdés, annak ismerete, annak ellenőrzése, annak féltékeny megfigyelése a magyarság létkérdése és a magyar sajtó első és legszentebb kötelessége, azt nem szabad hanyagságból politikai fegyverül az ellenzéki sajtónak átengedni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. sz.) mindennap reggeli 6^{1/2} órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére csak kedden és pénteken délután 5 óráig. A kádfürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad; zuhanyfürdő egész nap.

Július 12. Sakkestély.

Július 16. Közigazgatási bizottság.

Augusztus 4. Gutenberg-ünnepély.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Mint értesülünk Nagybecskerek városának képviselőtestülete hétfőn rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát az izr. fel. iskola felosztása folytán szükségessé vált határozatok meghozatala képezi.

A „TORONTÁL” tárcája.

Holdvilágos este . . .

Holdvilágos este
Elgyötörve bolygok,
Ugy sajog a szívem . . .
Sosem leszek boldog!
Hiába panaszlom
Búm a csillagoknak,
Fűzek árnyán futó,
Csobogó haboknak,
Panaszom nem értik.

Elkapja a szellő
Fájó sóhajtásom
S megrezdül a levél
Megannyi füzágon.
Szomorufüz lombja
Lelkemet megérti
„Csendről nyugalomról”
Egy dalt susog néki
S megenyhül fájdalom.

Megenyhül a szívem:
Hiszen boldog leszek,
Szomorufüz árnyán
Ha majd megpihegek
S altató dalánál
Szövöm azt az álmod,
Mely után e földön
Oly hiába vágyott
Szegény beteg lelkem.

Csl.

Felelet.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Irta: Bartóky Mariska.

Ide üljön mellém, aztán ne szóljon egy szót sem, hallgassa végig az én töredelmes beimerésemet, mely, ha hihetetlenül hangzik is, igaz.

Ez az igazság: mi asszonyok nem ismerjük a talányokat.

Igazán nem.

Most jöttem haza, egy félóra előtt s azért hívtam magát, mert a feleletet el kell mondanom; engem is kinozna a hallgatás, magát is. Ne tegyen kísérletet, hogy az arcomról, vagy a szememből olvassa ki; elmondok mindent, úgy a hogy történt, hisz voltaképpen az a felelet.

Es magának ez kell.

Voltam Olgánál; az anyja nőegyleti gyűlésen volt, nekem is ott kellett volna lennem, de Olgával akartam beszélni, elhozni magának a — feleletet.

Az is a dologhoz tartozik, hogy az új foulard ruhámat vettem fel. Orgonavirág szín, kicsit sárgult csipkével diszítve; sok csipkével, mely nagyon fantasztikusan fityeg róla mindenfelé. Olga csakugyan egyedül volt. A kalapomat se tettem le, mindig utra készen, repülni a felelettel.

Poétikus volt minden. Az Olga szobájában most még több nipp van, mint tegnapelőtt; a fehér battiszt ruhája volt rajta, a derekán tenyérnyi széles égővörös szalaggal.

Egy sarokba huzódtunk, oda ült egész közel hozzám és pletykáztunk. Lehajtotta a fejét az ölembe s úgy nézett rám, azzal az álmodozó szép szemével. Lehajoltam s megsókoltam:

— Olga, ha most nem én ülnék itt?!

— Nem szabad annak itt ülnie, a kit még helyetted is elcserélnék — mondta s csupa könyv lett a szeme.

A véletlen kedvezett, de a lány, talán palástolni akarta a zavarát, két ujjá közé fogta a ruhám selymét s úgy kérdezte:

— Mennyibe került?

Ez rossz ómen volt. Ha megsimítja s azt mondja beh szép, minden jól van, de az ujjá közé fogta s az árát tudakolta! De nem csügedtem.

— De hátha mégis itt ülne s nem egy csókkal elégitené ki a te szomszjas kis ajakadat.

— Nem lesz az soha, felelte. Eggett az arca s nem nézett rám.

— De most én hármat koppantok a legyezőm csontfogójával és én eltűnök s itt lesz Ó?! Kérdestem kötekedve.

havi részletekben cheque által a Gyertyámosi takarékpénztárnál Gyertyámoson előre fizetendő. A felvétel alkalmával minden növendékért 25 kor. beiratási, 4 kor. orvosi, 2 kor. butorhasználási díj és 2 k. a cheque-könyvecskéért teendő le.

3. Ezért a növendék részére lakás, élelmezés, mosás, fűtés, világítás és felügyelet jár. Minden egyéb költség, így a ruházat, tandíj, az iskolai könyvek, rajz, irókellékek és levelezés, valamint a tanulók évközi ruhajavításai és egyéb kellékeinek költségeit a szülők viselik. A szükségletekért járó pénzösszeget a tanulmányi felügyelő elszámolás mellett veszi gondozás alá.

4. Minden növendék köteles belépése idején következő felszerelést kimutatni: egy-egy öltözet a téli és nyári időszakra szolgáló tisztességes felső ruha és téli kabát; két pár cipő vagy csizma és egy pár házi cipő vagy papucs; ágyszőnyeget, és pediget: 1 párna, 1 paplan, 2 ágylepedő, 2 párnahéj, 2 paplanlepedő; továbbá 6 ing, 4 alsónadrág 2 hálóg, 12 zsebkendő, 6 törülközőkendő, 2 asztalkendő, 12 pár kepe vagy harisnya (2 pár félre való), 1-1 ruha, fog-, fényesítő, sár- és mázó-kefe, 1 sűrű és 1 ritka fésű. A ruhaneműk minden egyes darabján a gondnokság által a szülők tudtára adandó szám tisztán bevarrva s az összes kellékekről pontos jegyzék hozandó be.

Egyszersmind a betöltendő praefectusi állásra a pályázat kihirdetettik. Pályázhatnak azon ifjak, kik a kereskedelmi, reáliskola, tanítóképző vagy gimnázium két legfelsőbb osztályát látogatják. A kérvények július hó 30-ig a szegedi convictus gondnokságához Gyertyámosra küldendők. A legutolsó iskolai bizonyítvány ez alkalommal bemutatandó.

— Lapunk felelős szerkesztője ma este Budapestre utazik.

— **Nyári hangulatban.** Ha Kínában nincs háború, bizony-bizony mi sem tartkítja az ugorkaévad történeti könyvét. Így azonban vércseppekkel tartkítván annak a lapjait. Mohón kap az ilyesmi után a közönség — de csak ideig-óráig. Ha kíváncsisága ki van elégítve — nem törődik vele. Kína egy kis elevenséget hoz a nyomott nyári hangulatba, de ha sokáig tart, unalmas lesz és szétfoszlik az is. Júliusi nap forralja az aszfaltot, szinte sültössé téve a lábát alatt a talajt. Keletje van az uszodáknak, szórakozó hely gyanánt látogatják azt az emberek. Amilyen egyhangú bent a város — künn olyan élénk a határ. A mezőőrök már megirták a jelentésüket, hogy a város határában az aratás hivatalosan július hó 2-án kezdődött meg. Az aratók mellett kemény napjaik vannak a katonáknak. Kora reggel kezdik a gyakorlatokat, hogy trainírozzák magukat az őszi nagy manóverre. Egyéb esemény aztán nincs. Beállott a stagnálás mindenfelé. Ezt teszi a nyár, a kalászerelő, az uborkát sárgító.

— **Folies Caprice.** Negyednapja játszik már a kaszinó kertben a budapesti Folies Caprice, minden alkalommal óriási, elegáns közönség előtt. A kánikulában jobb szórakozást el sem lehet képzelni s nehéz, komoly munka után jól esik egy kis léhaság, könnyű, frivol nóta. De a milyen frivolak ezek a dolgok, épp olyan pompásak is. Rott, Schönberg, Steinhart, Peterdi valósággal művészek a maguk szakmájában a fellépésüket lázas érdeklődéssel várja naponta a közönség, mert csak a legjobbat nyújtják. Erdekesek az egy felvonásos posztek is, a melyekben valósággal duskál a német szellemesség. A társulat még néhány napig marad Nagybecskereken. —y.

Oda simult egészen hozzám, az arca égette az arcomat, a parfümjünk egybeolvadtak; olyan volt mint egy hizelgő szép cica.

— De hát kit gondolsz? Kérdezte.

En nagy pietással kimondtam a maga nevét, nem a melyiken én hívom, de a melyiket majd olyan alaposan el fognak forgatni. Akkor már a csipkém közt volt szép arca. A sárgult csipke ráhullott a sötét hajára s a finom túllón át kiderengett a bársonyos arca égő rózsája.

Hirtelen eszembe jutott valami. Ha ez a lány örökké selyembe meg csipkébe járna! Es a remek termet, szép fej megérdemelné s egy pillanattal azt hittem, nem is lehet másként. Vétek volna karton-blouzba bujtatni valaha. A selyem zizegett s a csipke lágyan oda simult hozzám, ki tudja, az a zizegés mit beszélhetett! Sokáig nem szólunk.

Nagysokára felemelte a fejét, az arca halvány lett, a szeme oly szomorúan nézett, mint egy megsebzett özikéké; s mélyet sóhajtott:

— Nem lesz az úgy — soha!

— Miért nem? — tudakoltam én s egy operatőr diadalával akartam az „üzenet“ et elmondani, de ő felelt:

— Mert szegények vagyunk; ő is, én is. Manapság, mama azt mondja, az ő fizetéséből

— **Medikus táncestély Lovrinban.** A Lovrin környékbeli medikus fiatalság folyó évi július hó 14-én „a tüdővészések országos sanatoriuma“ alapja javára Lovrinban a „Reinhardt szálloda“ helyiségeiben zártkörű táncestélyt rendez, melyre a rendezőség a következő szövegű meghívót bocsájtotta ki: „Meghívó az 1900. évi július hó 14-én, „A tüdővészések országos sanatoriuma“ alapja javára, Lovrinban, a „Reinhardt szálloda“ helyiségeiben zártkörű medikus táncestélyre. — Személyjegy 3 korona. Családjegy 7 korona. — Kezdeté 9 órakor. Tekintettel a jótékony célra felülfizetéseket köszönettel vesszünk. — Fővendők: kislaludi Liphay Frigyes báró. Vendők: dr. Becker János, dr. Fendler János, dr. Grün János, dr. Hoffmann Károly, dr. Mannheim Sándor, dr. Michels Mátyás, dr. Öhler Gusztáv, dr. Rieder Vilmos, dr. Stefán Kristóf, dr. Stricker Péter, dr. Takács Ferenc. — Rendező bizottság: Szendrői Ida k. a. (N. Kikinda), Albetz Győző (Ernesztháza), Brezovszky Emil (Zombolya), Brezovszky Nándor (Zombolya), Gerber Hugó (Csatád), Neurohr József (Grabác), dr. Packi Miklós (R. Kécsa), ifj. Reinhardt Péter (Lovrin), Rosenzweig Miklós (Grabác), Schreiber Jakab (N. Ósz).

— **Elfogott dezenterok.** A temesvári kaszárnyából a 29. gyalogezrednek két köztivő, Golcsér Obrád és Gorra Gábor, megunván a gyöngyöletet, egy szép napon megszöktek. A mokrinicsendörtség, mint onnét közlik velünk, tegnapelőtt elfogta a szökevényeket s még aznap éjjel Temesvárra kísérték őket, ahol átadták egyenesen a profóznak.

— **Megkergetett végrehajtó.** Gardinovácski Jóca felesketett városi mezőőrnel bizonyos 26 koronát kitevő pénzbírság beszedése végett megjelent Molnár Jakab városi végrehajtó. Mivel a Jóca tudni sem akart a fizetésről, a fölrúshoz kezdett volna a végrehajtó. De nem oda Buda, gondolta a Jóca s egy felkapott kaszával szaladt a végrehajtó után, akit az asszony-népség előzőleg kitessekel a szobából. A végrehajtó bizony megszaladt s a szomszédban várta be, míg a Jóca visszavonul kaszájával. A feljelentést azonban megtette a mezőőr ellen.

— **Az ideges csapos.** Sok olyan kocsmája van Nagybecskereknek, a hol elszámolás mellett tart a tulajdonos valakit. Így B. E. kocsmájában már hat éve W. J. volt csapos minőségben alkalmazva. W. pontosan elszámolt gazdájának a bor árával, a f. évben azonban, dacára, hogy az év hetedik hónapja járja, mindeddig vonakodott ezt megtenni. A gazda szabályszerűen felmondott csaposának, akinek e szerint a napokban el kell hagyni az üzletet s most már a hatóság útján szólította föl elszámolásra. W. J. azonban azzal védekezett, hogy nagyon ideges, azért nem tud kötelességének eleget tenni, B. ellenben azzal állgál, hogy talán megfordítva van a dolog s onnan származik W. idegessége, hogy hiányzik a pénze. Ezenfelül azt adja elő W., hogy a hiányzó összeget jobbra kihitelezte.

— **Gőzgépközlelők és kazánfűtők vizsgája.** A nagybecskereki gőzgépközlelők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága folyó évi július hó 17-én délelőtt 11 órakor a nagybecskereki m. kir. állam-építészeti hivatalnál képesítő-vizsgálatot tart. A vizsgálatra jelentkezni lehet a kitűzött napon délelőtt 9 óráig a fentnevezett hivatalnál.

— **Szállítások a hadsereg számára.** A hadügyminiszterium a hadsereg szükségleteit egyenesen a termelőktől óhajtván beszerezni, értesítette Torontálvármegye gazdasági egyesületét, hogy 1901. évi január hó 1-től december hó végéig a hadsereg számára szükségeltetik Temesvárt 1500 q. buza, 7600 q. rozs és 9250 q. zab; Szegeden pedig 750 q. buza, 3100 q. rozs és 1050 q. zab. Midőn erről vármegyénk gazdasági egyesületét értesitem, egyben felhívom, hogy a szállításra vonatkozó ajánlataikat minél előbb de legkésőbb f. évi augusztus hó 20-ig egyesületünk titkári hivatalánál (Nagybecskerek, megyeház) nyujtsák be. A termelőnek egy általunk kiállított s kelően felbelyegzett bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy tényleg saját termését fogja szállítani. A gazdasági egyesület elnöksége.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Konrád Miklós, rk. kovács és Turó Julianna, rk.

Született: Stefanovits Milan, gk. kereskedő, leánya. — Benkő János, rk. városi rendőr, leánya. — Baranyi Pál, rk. házi szolga, leánya. — Manojlov Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Anker Erzsébet, rk. napszámosnő, leánya. — Czvetkov György, gk. papucos, fia. — Kalocsay Ferenc, rk. napszámos, fia. — Bieber József, rk. pincér, fia. — Gardinovácski Trifon, gk. városi rendőr, fia.

Meghalt: Kovács Ferenc, rk. 23 éves, földmives, tüdővész. — Gera Róza, rk. 10 napos, földmives leánya, életgyenge. — Nedit Zsárkó, gk. 2 éves, földmives fia, görvélykór. — Németh Róza, rk. 3 hónapos, cseléd leánya, bélhurut. — Özv. Molnár Józsefné szül. Bak Julianna, rk. 82 éves, városi szegény, aggkori üszög. — Ikics Vitályos, gk. 35 éves, juhász, szurt sebek. — Csókás Jakab, rk. 41 éves, kőműves, önfelakasztás. — Klein József, rk. 1 hónapos, cipész fia, életgyenge. — Malenica Voja, gk. 7 hónapos, kereskedő fia, tüdőlob. — Stefanovits Paula, rk. 6 éves, vasuti kocsitoló leánya, kimerülés. — Turinszky Danica, gk. 18 éves, cseléd, napszurás. — Labner Gusztávné szül. Feber Mária, rk. 65 éves, zenész neje, tüdőbégdag. — Petrov Vitályosné szül. Mosorinszky Emilia, gk. 43 éves, földmives neje, idült hörghurut.

— **Állatbetegségek.** A földmivelésügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltek a legutóbbi időben:

Lépfene:

alibunári j. Dobrica 1 u.,
nagy-szentmiklósi j. Szerb Nagy-Szent-Miklós 1 u.

Veszetttség:

bánlakai j. Zichyfalva 1 u.,
zombolyai j. Molyfalva 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

módsi j. Szerb Neuzina 1 u.,
nagybecskereki j. Béga-Szent György 1 u.,
Lu-kácsfalva 1 u.,
nagy-szentmiklósi j. Kis-Zombor 1 m.,
perjamosi j. Perjamos 1 u.,
zombolyai j. Grabác 1 u.

Rühkór:

antalfalvi j. Antalfalva 1 u., Tomasevác 1 u.,
bánlakai j. Bánlak 39 u., Partos 2 u., Szt.-János 1 u.,

nem lehet megélni. Es én hiába mondom, hogy meg lehet. Nem mindenkivel, de vele, meg lehet. Mama ilyenkor elsorolja a kiadásokat s bebizonyítja, hogy még tisztességes ruhára is alig telik, nem hogy apró fényűzésre. Oh, ha olyankor a lelkembe látna! Ha látna, mint harcol a szívem az eszemmel, segítségemre jönne s a szívünk ülné diadalt. Mert mit ér az élet szerelem nélkül. Azért szeretem egy virágot, mert ez a szerelem szimbóluma. Az illat, szépség elkábit, átvarázsol egy olyan világba, a miről csak álmodni szabad annak, a ki szegény.

— De Olga . . .

— Hidd meg, hogy így van. Te nem tudod mi az a „nincs“, nem tudod mi az „nem telik“ s mégis lenni, telni kell. Mikor megrendeled a ruhádat, eszedbe sem jut, mily keserves gondok között hanykodom a párnáimon éjszakákon át, míg ki találom, a tavalyi téli galléromról hogyan szedjem le a prémet s mit tegyek helyébe, hogy az őszi „saison“-t kelően átuszszam s ne kerüljön sokba. A béli ruhám szalagjából hogyan diszitem fel a tavalyi kalapot, hogy meg ne ismerjétek. Ah, te nem tudod, mi az! Aztán meg, nagy kérdés, szeret-e ő is?

— Szeret! — akartam közbekiáltani — hiszen én vagyok a gyalog-sárkány, én hozom

a kérdést, én viszem a feleletet, de nem engedett szóhoz jutni, szinte hadarva beszélt . . . vagy csak addig, míg a látszat elég fényes. Lásd, Szihay Tóni meg is mondta, hogy egy perkál-ruhában is elvisz. Mama is akarja. De a szívem, Istenem Margit, a szívem mennyit szenved. Hogy meg kell válnom attól az édes álomtól, a mit egy lányszív rózsaszín mámore fest; hogy a virágillattól el kell válnom, mely csak szerelemről beszél; hogy süketé kell lennem, mert a hegedű hurja tépi minden idegemet, kiszakítja a szívem közepét s ez a bűbajos zene mind a szerelemről szól . . .

Megint elrejtette az arcát s én sem tudtam szólni, a sirás elfojtotta a torkomat, egyszerre a távolból berregő zugás hallatszott, közelebbközelebb jött, már tisztán hallottam, az öreg Szihay Tóni olajos tengelyű sandlauférje volt.

A leány hirtelen kisiklott a karjaim, meg a csipkém közül, sugár termetét hátrahajlított s kezeit a csipőjére feszítve, olyan kéjesen nyujtózott, mint egy szép jaguár s villogó szemmel nézett rám, a mint gyöngyfogai kivillantak piros ajkai közül:

— Hanem azért mégis csak ez a legszebb muzsika!

módosi j. Fodorháza 1 u.,
nagybecskereki j. Szerb-Elmér 4 u.,
nagyszentmiklósi j. Nagy-Ósz 1 l.,
pancsovai j. Réva Ujfalu 1 u., Sándoregyháza
2 u., Szeferin 6 udvar.
törökbecsei j. Török Becse 1 u.

Sertésorbán c:
nagykikindai j. Tisza Hegyes 13 u.
nagyszentmiklósi j. Kis-Zombor 1 u.

Sertésvész:
bánlaki j. Istvánvölgy 6 u., Partos 1 u.
Tolvadia 1 u.,
csenei j. Aurélháza 61 u., Gyertyámos 1 u.,
Kis-Jécsa 7 u., Német 9 u.,
Torontál Szécsány 1 u.,

módosi j. Torontál Szécsány 1 u.,
nagybecskereki j. Lukácsfalva 1 p.,
nagykikindai j. Szerb-Padé 28 u.,
nagyszentmiklósi j. Kis Teremia 1 u., Kis-Zombor
1 u., Nyerő 6 u., Porgány 1 m.,
Szerb-Nagy-Szent-Miklós 3 u.,

párdányi j. Új-Pécs 6 u.,
törökkanizsai j. Gyála 1 m. Török Kanizsa 1 u.,
zsombolyai j. Czernya 1 u., Kis-Komlós 2 u.,
Magyar Czernya 1 sz., Nagy-
Komlós 8 u.,

Nagy-Kikinda v. 1 l.

x A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altesinek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Szalma-özvegyek.

— Jellemrajz a szezonból.

Most a szalma-özvegyesség szezonjában lehetetlen egy kis aktuális elmélkedés elől kitérni. Miféle szó is ez a szalma özvegy? Összetett szó, a szalma és az özvegy összeházasítása. De hát hogyan lehet az özvegyet a szalmával összeházasítani, amikor a két szó alatt rejlő fogalom olyan messze áll egymástól mint, mint — ebben a kutya melegben jó lesz egy ócska hasonlat is — mint Makó Jeruzsálemtól.

A szalma valamely gabonafélének kicsépett, kivert üres szára; az özvegy élő ember, akinek a párja eltűnt, elveszett. Ha csak az értelemben nincs meg a két szó között az összefüggés, más-ként bajos a nexust megállapítani. Az özvegy szive is kicsépett, üres; a szalma is üres; csak-hogy a szalma özvegyek szive, amint számtalan gyakorlati példa mutatja, éppenséggel se mondható üresnek. Sőt a szalma-özvegyeknek van meg az a különös varázsa, hogy ilyenkor az üres szív is megtelik gyulékony anyagokkal s hirtelen lobot vet. E gyulékony anyag már nagyon hasonlít a szalmához, amennyiben nagy lánggal ég és gyorsan elhamvad.

Egy tudós, aki melleleg legyen mondva, szintén szalma-özvegy, kisütötte a két szó összetételének eredetét. A régi görögökkel kezdi. De mivel is kezdhetné egy tudós, ha csakugyan tudós-nak akar látszani: okvetlenül a régi görögökkel kell előhozakodnia. A régi görögöknél volt ugyanis szokásban, hogy a férjek, akiknek nejei nyár folyamán a kedves mama (anyós látogatására, vagy a derékfűző által okozott női bántalmak gyökeres kigyógyítása végett) Franzensbadba avagy Mellen-czére (ez olcsóbb) utaztak: a bájos hitves távolléte alatt szigorúan orvosi tanácsot követve, szalmazsákon feküdtek. Nemde különösen hangzik, hogy a régi görögök nejei Franzensbadba, meg Mellen-czére utaztak? No és az a derékfűző se igen illik a régi görög korba. Ez azonban nem tesz semmit. Tudós mondta, még pedig akadémiai tag; azt el kell hinni. A katekizmus azt tanítja, hogy „hinni annyit tesz, mint igaznak tartani azt, amit más mond; mert — ő mondja.“

Mi szentül hiszünk a tudósnak, mindamellett megkérdeztük a város fő-fizikusát, hogy vajon miért tanácsoltatták a görög orvosok a magukra maradt görög férjeknek a szalmazsák használatát? A városi fő-fizikus az utcáról a

városház kapuja alá hívott s a füleimhez hajolva halkán megmondta véleményét.

Pompás vélemény!

A fő-fizikusnak igazának kell lenni. A lány dunnáknak, a puha párnáknak, ruganyos madracoknak nagyon ingerlő hatása van az emberi testre, míg ellenben a kökemény szalmazsák teljes nyugalmat biztosít.

Innét ered a szalma-özvegy elnevezés.

Most már tovább mehetünk. Elmondhatjuk azt is, hogy mi minden ered a szalma-özvegyeségből.

A százados ur leveti az aransujtásos egyenruhát; polgári külsőt öltve, kalandokra indul az esthomályban s szítja a főkapitányt, aki minden este razziákat tart. Tökéletesen igaza van. Ha a főkapitány tul van már a szalma özvegyeségen, legénységen, mit irigykedik azokra, akik még szalma-özvegyeségük viruló korát élik?

Itt ismét egy tudós, vagy hogy nem is annyira tudós, mind inkább görögbölcset eszembe; az a bizonyos Aesopus ur, aki az athéni főkapitányt ahhoz a cerberushoz hasonlította, amely az istállóban lehevert a szénára s elugatta onnan a szarvasmarhákat s e mellett maga se ette a szénát. Pedig hát az athéni főkapitány csak a kötelességét teljesítette s a kötelesség minden előtt! Hja, de a mikor szalma-özvegyek is vannak a világon s ezek manapság nem fekszenek szalmazsákon, mint a régi görögök. Ezekről se szabad ám megfeledkezni.

Elég baj, hogy szegények gyakran önmagukról megfeledkeznek s kiséül a turpisság.

Egyik vig kedélyű nagybecskereki ur valamelyik szálló egyik emeleti szobájába névjegyét küldött az éjjel; a saját névjegyét. Azaz dehogyan is a sajátját. A névjegyre ez volt nyomva: X. Y. és neje. Csakhogy az „és neje“-t tintával áthuzta. Ezt a névjegyét valaki megszerezte s megküldte a szalma-özvegy bájos kis feleségének. Hogy mi lesz ennek a következménye, azt nem nehéz kitalálni.

Szegény szalma-özvegy!

Kellett ez neki!

De hát ki tehet róla, hogy az Isten szalma-özvegyeket is teremtett s végtére az ördög nem alszik; néha a legbuzgóbb s legállhatatosabb hívó is gyújt az ördögnek gyertyát.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén f. évi június 30-tól július 6-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Petrich Tóth Róza 1159. öi. sz. házát megvette Veisz Ferenc 2500 koronáért.

Bolesz ni Mária hagyatékához tartozó 472 □-öl szállót és 1466. sz. házát előörökölte Bolesz ni Mária, Ferenc és János.

Tóth József hagyatékához tartozó 2368. öi. sz. ház felét előörökölte Tóth Józsefné Hiber Erzsébet.

Szokok Anna hagyatékához tartozó 142 □-öl ház hely és 1 hol 500 □-öl szálló felét előörökölte kk. Szokok György és Miklós.

Rimschneider Anna hagyatékához tartozó 400 □-öl ház hely felét előörökölte kk. Rimschneider Anna.

Rimschneider Eva hagyatékához tartozó 400 □-öl beltelek 1/3 részét előörökölte kk. Rimschneider István és Ferenc.

Popovits I. Pál tulajdonát képező 682. öi. sz. házát megvette Kassovitz Salamon 6700 koronáért.

Kray Adám 4 hold szántóföldjét elajándékozta kk. Kray Jánosnak.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztették a Nagybecskereken, 1900. évi július hó 6-án megtartott hetivásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.50 korona
kétszeres	"	6.20 "
roz	"	6.10 "
árpa	"	5.00 "
zab	"	5.50 "
kukorica	"	5.40 "
repce	"	10.80 "
széna I.	"	2.80 "
" II.	"	2.50 "
szalma I.	"	1.50 "
" II.	"	1.00 "
burgonya	"	2.80 "
marhahús I. 1 kilogr.	"	0.96 "
" II.	"	0.88 "
borjú hús	"	1.04 "
juh hús	"	0.72 "
zsir	"	1.12 "

TÁVIRATOK.

Hegedüs miniszter körútja.

Budapest, július 6. (A „Torontál“ ered. táv.) Brassóból telegrafálják, hogy Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter erdélyi körútjában ma elutazott Brassóból.

Földrengés.

Budapest, július 6. (A „Torontál“ eredeti táv.) Greslitzből jelentik, hogy a város környékén ma újabb földrengést éreztek. Kár nem történt.

Kína.

Budapest, július 6. (A „Torontál“ ered. táv.) Londonból jelentik: Tiencintől északra és keletre 30.000 kínai jelent meg, az orosz és japán csapatok azonban hamarosan visszaverték a támadásukat. Mandzsourszágból naponta nagy kínai erősítőcsapatok érkeznek.

Budapest, július 6. (A „Torontál“ ered. távirata.) Az angol konzul táviratilag kérte Omanlíken kínai tábornokot, hogy legyen segítségére és védjék meg együttesen Pekingben az európaiakat.

Budapest, július 6. (A „Torontál“ ered. táv.) Tschifuból sürgönyzik Párisba: A somáli négek megtámadták az épülő vasutat és 18 munkást megöltek.

Határidő-újszlet.

Budapest, július 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Buzában a kínálat jó, vételkedv lanyha, az árak 5 fillérrel emelkedtek. Felmondattott 3000. mm. tengeri.

Köttetett:

Buza októberre	7.80—7.81
Rozs	6.84—6.85
Zab	5.30—5.31
Tengeri júliusra	5.62—5.63
" októberre	4.84—4.85
Repece augusztusra	13.15—0.—

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Ervényes 1900. május hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p. este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon.)
Csőszteléről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken.)

b) a nagybecskereki (nkubvt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
Csősztelére: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon.)

b) a nagybecskereki (nkubvt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Julius hó 1-től kezdve semmiféle hírlapi beiktatás után a szokásos 30 krajcáros bélyegilletéket megfizetni nem kell. Tehát a címmel ellátott

kishirdetések

is bélyegmentesek.

Minden kishirdetés beiktatása legalább 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül.

A kis hirdetések előre fizetendők. Ertesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekre a válasza való bélyeg melléklendő.

Telefon-értesítéseket nem ad a kiadóhivatal.

Legcélszerűbb a hirdetésilletéket postautalványon küldeni s a szöveget a szelvényre írni. Amennyiben levélben küldetik a hirdetés, úgy az ára bélyegben is mellékelhető.

Akinek

ismerettség híján házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, íspárra, gazdaságról, kulesárra, vincellérre, kertészre, kulesárra, gazdaságon, szakácsra, szobalányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzügyesre, házmesterre, stb.-re van szüksége,

aki

eladni kíván butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, földet, lovat,

aki

bérbeadni kíván birtokot, házat, gazdasági-letet, halászatot, fizetést, mühelyt, lakást stb., vagy

aki

mind Ezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célt, ha

a Torontál pol. napilap

kishirdetési rovatát használja.

Ibolya!

Tehát mégis csak úgy történt! Két szépen fejlődő virágszálnak egyszerre elemetszi életét a pletyka, a ragalom s aztán elpusztulnak. Hát az Ibolya csak olyan rövid ideig képes boldogá tenni a

109 Bogáncsot?

Madonna!

Ne tekintsen olyan haragosan rám, Isten a tanum, hogy ártatlan vagyok. A körülmények hoztak olyan helyzetbe, hogy távol kellett két hétig lennem, de ígérem, hogy kipótolom a mulasztást s újra a régi szerelmes lovagja leszek, csak ne haragudjék. Ugye megteszi. Ebben a boldog reményben marad most a maga kézcsozóló

114 Pubija.

N-n.

Vasárnap Mellenczén lesz a találkozás. A régi társaságnak ott lesz minden tagja. Üdv! Sss. 111

Hegedü,

valódi mestermű, olesó áron eladó Tudakozódní lehet a szerkesztőségben az ebédutáni órákban. 112

Kis szívem.

Csak téged szeretlek, a többi komédia. Nem járok semerre, otthon töltöm az estémet, legújabbban az éjszakáimat is, és nézem azt a fényes csillagot, a melyik tavaly nyáron (emlékszel-e még rá?) összekapcsolta két végtelen messzeségből a szíveinket Elgondolom bohó vágyakozással, hogy te is nézed még olykor s visszavarázslom ezzel a mi régi aranyos boldogságunkat, mikor nem voltunk ilyen messze egymástól. Ugy vágyom utánad, hogy már lássalak, a hangodat sem hallotta egy örökkévalóság óta a te hű szerelmed, a ki minden gondolatával csak a tiéd. 113

Alkalmi vétel.

Majdnem új ebédlő- és halószoba butorok ó-német, jutányos árban kapható Tarnai Dezsőnél, Kovács Sándor szesz-nagykereskedésben. 501

Könyvnyomdász-

tanonc.

Legalább egy vagy két középiskolát végzett, jó házból való fiú

tanoncul

felvétetik a Pleitz Fer. Pál-féle könyvnyomdában.

kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is eladatul fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 40 kor. és 326 kor. 90 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170-ik §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék t. kvi irattárában s Román-Écska község-házánál megtekinthetők.

Kelt Nagybeeskereken, a kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi június hó 22-ik napján.

Dr. Selymessy,
kir. trvszéki bír.

M. kir. államépítészeti hivatal.

889. I. szám 1900.

625-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszterium az 1900. évi május hó 24-én kelt 29455. IV/1. számú rendeletével a nagysztriklósi földmives iskola uttelepén létesítendő növendékmarha istálló és kifutó helyreállítását 10269 kor. 6 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1900. évi július hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára a n. becskeréki megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 1/2 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fogak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt N.-Becskeréken, 1900. évi június 25-én.

Faur Kornél,
kir. főmérnök.

3662. t. kvi szám 1900.

636-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybeeskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gruics Paraszkéva és Fluture Virág kistoráki lakosok végrehajthatóknak Fluture Éva férj. Okolicsan és Fluture Vikentie mint kisk. Fluture Julianna gyámja kistoráki lakosok végrehajthatást szenvedők elleni 380 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybeeskereki kir. törvényszék területében levő Kistorák község 1244. számú t. kvi-jében 1904/b. hrsz. alatt felvett 1 hold szántó 420 korona, a kistoráki 1281. számú t. kvi-jében 2543/b. hrsz. alatt felvett 1 hold szántó 412 kor. kikiáltási árban 1900. évi augusztus hó 17-ik napján délelőtti 10 órákor Nagy-Torák község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis

42 korona és 41 korona 20 fillért készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. I. min. rendelet 3. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék t. kvi irattárában s a városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybeeskereki kir. trvszék telekkönyvi hatóságánál, 1900. évi május 18-án.

Dr. Selymessy,
kir. trvszéki bír.

Tonontálmegye Ozora községétől.

2996. kig. szám 1900.

624-2.1

Arlejtési hirdetmény.

Ozora község-házának kibővítése és a jegyzői lakás tatarozása határozatott el, mely munkálatok eszközzésére a következő költségvetéssel megállapított árak alapján a szóbeli árlejtés f. e. július hó 17-én d. e. 10 órákor fog Ozora község-házánál megtartani; írásbeli ajánlatok f. e. július hó 16-án d. u. 6 óráig fogadhatnak el, a később beérkező írásbeli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők kötelesek 10% bánatpénzt letenni.

Ajánlatok úgy az összes, mint külön-külön az egyes munkálatokra tehetők:

1. Ácsmunka	482	kor.	10	fill.
2. Kőművesmunka	1368	"	12	"
3. Bádógosmunka	132	"	52	"
4. Cserépfedőmunka	38	"	65	"
5. Asztalos lakatos, mázólo és üvegesmunka	3980	"	50	"
6. Szobafestőmunka	280	"	—	"
7. Vasanyagok	146	"	66	"
8. Aszfaltozó munka	44	"	88	"
9. Keramitlapok 2850 darab	741	"	—	"
10. Hengerelt vasgerenda 80 kg.	28	"	80	"
11. Román cement 20m ³	64	"	—	"

A részletes terv és költségvetés Ozora község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Ozoran, 1900. évi július hó 3-án.

Községelöljáróság.

Marcoin kaszinó-kertje.

Ma, szombaton, július hó 7-én a hirneves budapesti

Folies Caprice

daltársulat vendégszereplése.

Szinre kerülnek:

Végrehajtás akadályokkal!

Eredeti magyar énekes bohózat.

Végül:

Die Sonntagsjäger.

Burleszk énekes bohózat, irta Leitner H., zenéje Kmoch A. tól.

Továbbá elsőrangú magánjelenetek.

Az előadás kezdete este 8 órákor.

Belépő-jegy 1 korona 20 fillér.

Az előadás szép időben a kertben, esős időben a teremben lesz megtartva. 607-x.5

6524. t. kvi szám 1900.

618-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybeeskereki kir. törvényszék, mint t. kvi hatóság közhírré teszi, hogy a Torontálmegyei takaréks és hitelbank végrehajthatóknak Bugarin Gligor román-écskai lakos végrehajthatást szenvedők elleni 2400 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybeeskereki kir. törvényszék területében levő Román-Écska község 574. számú telekjegyzőkönyvben 776. 777. hrsz. alatt felvett 626. ö. i. sz. ház 587. □ öl beltelekkel 400 korona, 1022/a., 1128/a., 1333/a., 1658/a., 1827/a. hrsz. alatt felvett 11 hold szántó és 208 1/2 □ öl pótteret 3269 kor. kikiáltási árban 1900. évi szeptember hó 18-ik (tizennyolcadik) napjának d. e. 10 órájkor R-Écska község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybeeskereken.